අංගුත්තර නිකාය - දුක නිපාතය
මනුෂ්‍යත්වයේ දෙමංසල
බාලයාගේ අඳුරු මාවත සහ පණ්ඩිතයාගේ ආලෝක මාර්ගය
ද්විත්ව භාවයේ අරගලය
Boris Vallejo
NotebookLM

සත්‍යයේ මූලාශ්‍රය සොයා යාම

- **අර්ඛුදය:** බොහෝ බෞද්ධයන් තම ශාස්තෘන් වහන්සේගේ සැබෑ වචනය (බුද්ධ වචනය) නොදනී.
- **විසඳුම:** මතවාද බැහැර කර, නිර්මල බුද්ධ වචනයට ගරු කළ යුතුය. එය නිවනට මග පාදන එකම සිතියමයි.
- **වැදගත්කම:** බුද්ධ වචනය විකෘති කරමින් සමාජය තුළ ගොඩනැගෙන මතවාද වලට ඉඩ නොදෙමු.

NotebookLM

ලොව පහළ වන දුර්ලභ මහා පුරුෂයෝ දෙදෙනා
1. තථාගත සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ: විමුක්ති මාර්ගය පෙන්වා දෙන ආධ්‍යාත්මික නායකයා.
2. සක්විති රජතුමා: ධාර්මික රාජ්‍ය පාලනයක් ගෙන යන ලෞකික නායකයා.
මොවුන් දෙදෙනාගේම උපත බහුජන හිත සුව පිණිස පවතී.
NotebookLM

අකුණාට නොසැලෙන වීරයෝ (අසනියා ඵලන්තිය)

අකුණු ගෑසන විට බිය නොවන, නොසැලෙන දෙදෙනෙකි:

1. **රහතන් වහන්සේ:** සියලු කෙලෙස් නසන ලද බැවින් මරණයට හෝ ලෝක ධර්මතාන්ට බිය නැත.

2. **ආජානීය හස්තියා හෝ සිංහරාජයා:** උපතින්ම ගෙන ආ විරත්වය නිසා බිය නැත.

සැබෑ විමුක්තිය යනු කම්පා නොවන, නොසැලෙන ගුණයයි.

බාලයා සහ පණ්ඩිතයා: වගකීම් හඳුනාගැනීම

- බාලයා (The Fool): තමාට පැවරෙන වගකීම් මග හරියි. තමාට අදාළ නැති, නොපැවරුණු දේ කිරීමට යයි.
- පණ්ඩිතයා (The Wise): තමාට පැවරෙන වගකීම් අකුරටම ඉටු කරයි. නොපැවරුණු දේ පසුපස නොයයි.

ඔබේ වගකීම හඳුනාගැනීම ප්‍රඥාවේ පළමු පියවරයි.

NotebookLM

දෘෂ්ටියේ විකෘතිය: ධර්මය සහ අධර්මය

බාලයාගේ දැක්ම:

- අධර්මය ධර්මය ලෙසත්, ධර්මය අධර්මය ලෙසත් දකී.
- විනය අවිනය ලෙසත්, අවිනය විනය ලෙසත් දකී.

පණ්ඩිතයාගේ දැක්ම:

- සත්‍යය සත්‍යය ලෙසත්, අසත්‍යය අසත්‍යය ලෙසත් නිවැරදිව හඳුනා ගනී.

NotebookLM

කෙලෙස් සතුරන්ගේ සම්භවය

- **රාගය (Lust):** සුඛ නිමිත්ත + අයෝනිසෝ මනසිකාරය.
- **ද්වේෂය (Hate):** පටිඝ නිමිත්ත + අයෝනිසෝ මනසිකාරය.

විසඳුම: නිමිත්තට නොරුවටී, යෝනිසෝ මනසිකාරයෙන් (Wise Attention) මනස රැකගැනීම.

NotebookLM

ලොව දුර්ලභ උතුම් මිනිසුන් දෙදෙනා

1. **පුබ්බකාරී:** උපකාරයක් බලාපොරොත්තු නොවී, මුලින්ම උපකාර කරන තැනැත්තා.
2. **කතඤ්ඤූ කතවේදී:** කළගුණ දන්නා, කළගුණ සලකන තැනැත්තා.

මේ ගුණාංග දෙක ලෝකයේ ඉතා දුර්ලභය. එය ආර්යයන්ගේ ලක්ෂණයකි.

NotebookLM

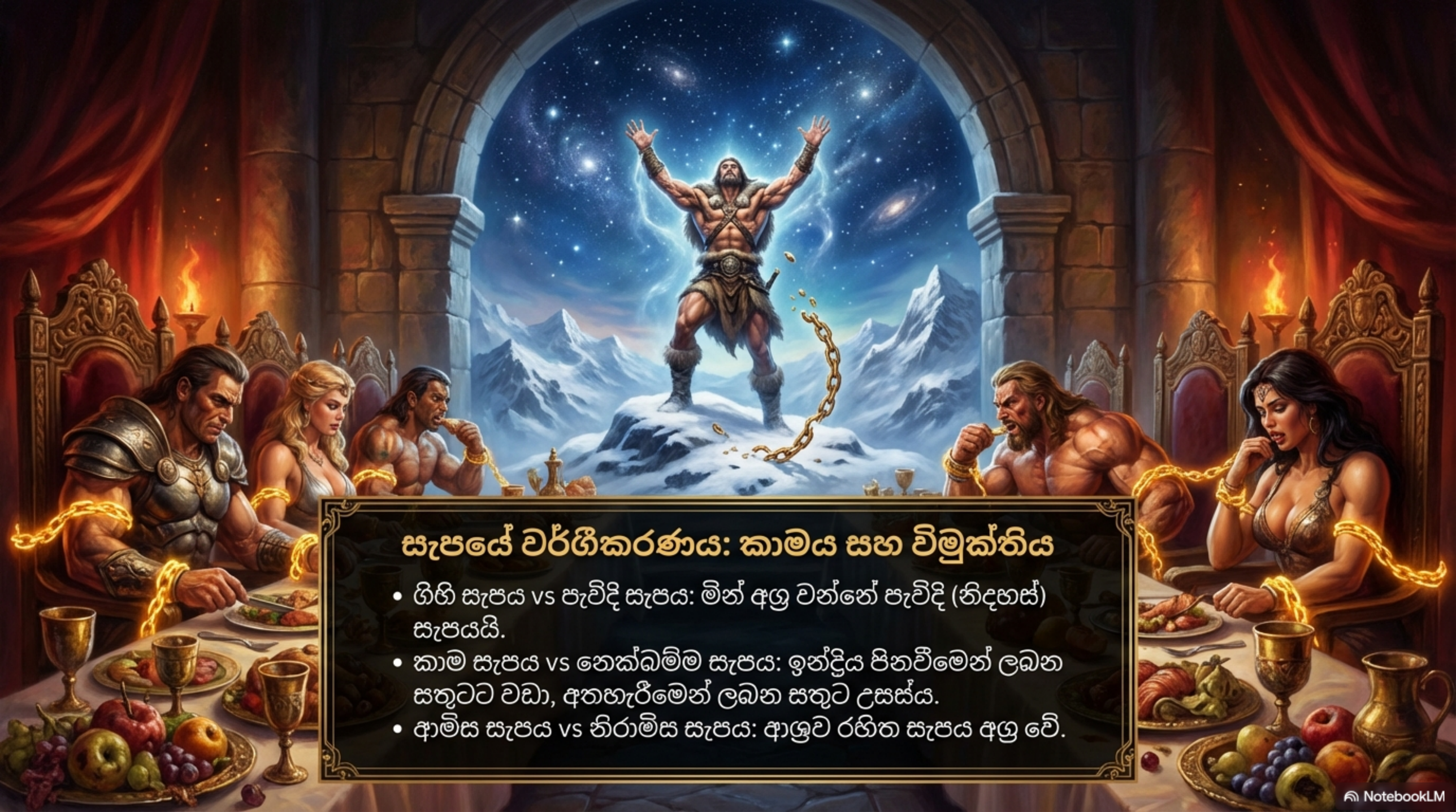

සැපයේ වර්ගීකරණය: කාමය සහ විමුක්තිය

- ගිහි සැපය vs පැවිදි සැපය: මින් අග්‍ර වන්නේ පැවිදි (නිදහස්) සැපයයි.
- කාම සැපය vs නෙක්ඛම්ම සැපය: ඉන්ද්‍රිය පිනවීමෙන් ලබන සතුටට වඩා, අතහැරීමෙන් ලබන සතුට උසස්ය.
- ආමිස සැපය vs නිරාමිස සැපය: ආශ්‍රව රහිත සැපය අග්‍ර වේ.

NotebookLM

උපධි සහ නිරූපධි: සැබෑ නිවීම

- **උපධි සැප:** දරුවන්, වස්තුව සහ පංච උපාදානස්කන්ධය ලැබීමෙන් ලබන ලෞකික සතුට. මෙය කෙලෙස් සහිතය.
- **නිරූපධි සැප:** සියලු බැඳීම් සහ ස්කන්ධයන්ගේ සංසිදීමෙන් ලබන නිවීමේ සතුට.

සියලු සැපයන් අතර නිරූපධි සැපය (නිවීම) අග්‍ර වේ.

Boris Vallejo
NotebookLM

ආශ්‍රය කිරීම: විනාශය හෝ වර්ධනය
• බාලයාගේ ආශ්‍රය: ගුණ ඇති අයගේ නුගුණ කියයි. නුගුණ ඇති අයගේ ගුණ කියයි. මෙය පරිහානියට හේතු වේ.
• පණ්ඩිතයාගේ ආශ්‍රය: නිවැරදි දේ නිවැරදි ලෙස දකී. සත්පුරුෂ ඇසුර ජීවිතය ආලෝකවත් කරයි.
NotebookLM

තෘප්තිමත් කළ නොහැකි පුද්ගලයෝ

ලෝකයේ සතුටු කළ නොහැකි පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකි:

1. **ලෝභී රැස් කරන්නා:** ලැබෙන දේ සියල්ල ගොඩගසා ගනී. කිසිදා සෑහීමකට පත් නොවේ.
2. **නාස්තිකාරයා:** ලැබෙන දේ සියල්ල වියදම් කරදමයි. කිසිදා ඉතිරියක් නැත.

සැබෑ තෘප්තිය ඇත්තේ මේ අන්ත දෙකෙන් මිදී, ලැබෙන දෙයින් සතුටු වීම (සන්තුට්ඨි) තුළයි.

NotebookLM

මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය සහ සම්මා දෘෂ්ටිය

- **විනාශයට මග:** මව, පියා, තථාගතයන් වහන්සේ සහ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි වැරදි ලෙස පිළිපැදීම.
- **වර්ධනයට මග:** මොවුන් කෙරෙහි නිවැරදිව (සම්මා) පිළිපැදීමෙන් බොහෝ පින් රැස් වේ.

Boris Vallejo
NotebookLM

ආමිස පූජාව සහ ධර්ම පූජාව
බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ පරිදි, පහත සැම කරුණාකදීම ධර්මය අග්‍ර වේ:
දානය: ආමිස දානයට වඩා ධර්ම දානය උතුම්ය.
පූජාව: මල් පහන් පූජාවට වඩා ප්‍රතිපත්ති පූජාව (ධර්මය රැකීම) උතුම්ය.
‘සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති’
NotebookLM

බුද්ධ වචනයට අනුව ජීවිතය ජය ගනිමු

- **අවවාදය:** බාලයාගේ ලක්ෂණ බැහැර කර, පණ්ඩිතයාගේ ලක්ෂණ ජීවිතයට එකතු කරගන්න.
- **ක්‍රියාව:** මතවාද පසුපස නොයා, නිර්මල බුද්ධ දේශනාවම සොයා යන්න.
- **අරමුණ:** ආමිසයෙන් ඔබ්බට ගොස්, උතුම් වූ නිරුපධි සැපය (නිවීම) සාක්ෂාත් කරගනිමු.

Boris Vallejo
NotebookLM